

HIỆU QUẢ QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TẠI ỦY BAN NHÂN DÂN XÃ BÌNH QUỚI, HUYỆN CHÂU THÀNH

The effectiveness of state budget management at The People's Committee Of Binh Quoi commune, Chau Thanh district

Nguyễn Thị Hồng Khanh¹ và Đoàn Thị Hồng²

¹Học viên cao học Trường Đại học Kinh tế Công nghiệp Long An, Tây Ninh, Việt Nam
khanhnt.23bav5@sv.dla.edu.vn

²Trường Đại học Kinh tế Công nghiệp Long An, Tây Ninh, Việt Nam
doan.hong@daihoclongan.edu.vn

Tóm tắt — Ngân sách Nhà nước đóng vai trò quan trọng trong việc điều tiết nền kinh tế, thúc đẩy sản xuất, cải thiện phúc lợi xã hội và phát triển cơ sở hạ tầng. Tuy nhiên, công tác quản lý ngân sách ở Ủy ban nhân dân xã Bình Quới hiện nay còn tồn tại một số hạn chế như phân bổ chưa hợp lý và sử dụng không hiệu quả. Để nâng cao hiệu quả quản lý ngân sách cấp xã, cần có giải pháp cụ thể, bảo đảm tính minh bạch, chống thất thoát và lãng phí. Nghiên cứu này được thực hiện nhằm phân tích và đề xuất các giải pháp khả thi nhằm cải thiện quản lý ngân sách tại Ủy ban nhân dân xã Bình Quới, huyện Châu Thành trong giai đoạn tới.

Abstract — The State budget plays an important role in regulating the economy, promoting production, improving social welfare, and developing infrastructure. However, budget management at the People's Committee of Binh Quoi commune currently still faces some limitations, such as unreasonable allocation and inefficient use. To enhance the effectiveness of commune-level budget management, specific solutions are needed to ensure transparency and prevent loss and waste. This study was conducted to analyze and propose feasible solutions to improve budget management at the People's Committee of Binh Quoi commune, Chau Thanh district in the coming period.

Từ khóa — Ủy ban nhân dân xã, quản lý ngân sách Nhà nước, hiệu quả quản lý, dự toán.

1. Sự cần thiết của nghiên cứu

Quản lý ngân sách Nhà nước địa phương đóng vai trò quan trọng trong việc thực hiện các mục tiêu kinh tế, xã hội của quốc gia và địa phương. Quản lý chi ngân sách Nhà nước là quá trình từ lập kế hoạch đến sử dụng nguồn vốn, đảm bảo chi tiêu hiệu quả và phù hợp với yêu cầu thực tế, tuân thủ chính sách của Nhà nước. Việc quản lý ngân sách hiệu quả không chỉ là nghĩa vụ mà còn là quyền lợi thiết thực của các cấp, các ngành, các đoàn thể. Do đó, nâng cao hiệu quả quản lý ngân sách Nhà nước là yêu cầu cấp bách và lâu dài, nhằm góp phần phát triển kinh tế, xã hội và đổi mới quản lý tài chính công.

Ủy ban nhân dân xã Bình Quới, huyện Châu Thành đã đạt được một số thành công trong việc lập và thực hiện dự toán ngân sách, song vẫn tồn tại những hạn chế như thất thoát, lãng phí, do nhiều nguyên nhân. Việc nghiên cứu và đưa ra các biện pháp khắc phục các vấn đề này là rất cần thiết để cải thiện hiệu quả quản lý ngân sách tại địa phương. Nghiên cứu hiệu quả quản lý ngân sách Nhà nước tại Ủy ban nhân dân xã Bình Quới, huyện Châu Thành mang ý nghĩa quan trọng cả

về lý thuyết và thực tiễn, đặc biệt trong bối cảnh địa phương này đã đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu và đang đối mặt với nhiều thách thức trong quản lý tài chính công.

2. Cơ sở lý luận về hiệu quả quản lý ngân sách Nhà nước

2.1. Khái niệm

Ngân sách Nhà nước (NSNN) là toàn bộ các khoản thu, chi được dự toán và thực hiện trong một khoảng thời gian nhất định (thường là một năm tài chính), nhằm đảm bảo thực hiện các chức năng, nhiệm vụ của Nhà nước. Đây là công cụ quan trọng để quản lý kinh tế, xã hội, phân phối và sử dụng nguồn lực tài chính quốc gia hiệu quả, phục vụ các mục tiêu phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng và an ninh. Ngân sách Nhà nước bao gồm ngân sách Trung ương và ngân sách địa phương được lập dựa trên các quy định pháp luật và nguyên tắc minh bạch, công bằng [1].

Ngân sách Nhà nước bao gồm các khoản thu và chi của Nhà nước trong một kỳ nhất định, thường là một năm tài chính, nhằm thực hiện các chức năng quản lý kinh tế, xã hội, quốc phòng và

an ninh [1]. NSNN đóng vai trò quan trọng trong điều tiết kinh tế vĩ mô thông qua các chính sách thu, chi để ổn định giá cả, kiểm soát lạm phát và thúc đẩy tăng trưởng kinh tế. NSNN đảm bảo nguồn lực tài chính được phân bổ công bằng, ưu tiên các lĩnh vực cụ thể như giáo dục, y tế, phát triển cơ sở hạ tầng và an sinh xã hội. NSNN giúp thúc đẩy phát triển bền vững, hỗ trợ các chương trình giảm nghèo, bảo vệ môi trường và phát triển nông thôn [1].

NSNN được định nghĩa là kế hoạch tài chính tổng hợp, bao gồm các khoản thu và chi của Nhà nước trong một kỳ nhất định, nhằm đáp ứng nhu cầu chi tiêu công và thực hiện các mục tiêu kinh tế, xã hội, quốc phòng, an ninh. Theo các nghiên cứu trước, NSNN không chỉ là công cụ quản lý tài chính mà còn là phương tiện để điều tiết kinh tế vĩ mô, đảm bảo công bằng xã hội và thúc đẩy phát triển bền vững [2].

2.2. Hiệu quả quản lý ngân sách Nhà nước

Hiệu quả quản lý NSNN được hiểu là khả năng sử dụng nguồn lực tài chính công một cách tối ưu để đạt được các mục tiêu kinh tế – xã hội, đồng thời đảm bảo tính minh bạch, công bằng và tuân thủ pháp luật. Nghiên cứu trước cho thấy, hiệu quả quản lý NSNN không chỉ dừng ở việc tiết kiệm chi phí mà còn phải tạo ra giá trị xã hội tối đa, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân [2-3].

2.3. Các tiêu chí đánh giá hiệu quả

Hiệu quả quản lý NSNN được đánh giá dựa trên ba tiêu chí chính cụ thể là:

- Tính kinh tế trong quản lý ngân sách Nhà nước sử dụng các nguồn lực tài chính công hiệu quả, tiết kiệm và tối ưu hóa giá trị đạt được từ mỗi đồng chi tiêu. Tính kinh tế đảm bảo đạt được kết quả với chi phí thấp nhất, giảm thiểu lãng phí [4].
- Tính hiệu quả là đảm bảo các khoản chi ngân sách đạt được mục tiêu đề ra, ví dụ như xây dựng cơ sở hạ tầng đúng tiến độ và chất lượng.
- Tính hiệu lực khi các chính sách tài chính công mang lại lợi ích lâu dài cho xã hội, như giảm bất bình đẳng hoặc cải thiện chỉ số phát triển con người (HDI).

2.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý ngân sách Nhà nước

Hệ thống pháp luật về NSNN như Luật Ngân sách Nhà nước 2015 của Việt Nam là nền tảng để đảm bảo quản lý ngân sách minh bạch và hiệu quả [1]. Các quy định rõ ràng về lập dự toán,

phân bổ và giám sát ngân sách giúp giảm thiểu rủi ro lạm dụng hoặc thất thoát.

Minh bạch trong quản lý NSNN giúp tăng niềm tin của người dân và tạo điều kiện để cộng đồng giám sát. Theo Tổ chức Minh bạch Quốc tế, các quốc gia có chỉ số minh bạch ngân sách cao thường đạt hiệu quả quản lý tốt hơn [5].

Trình độ của đội ngũ cán bộ tài chính công và việc ứng dụng công nghệ số trong quản lý ngân sách như hệ thống TABMIS – Hệ thống Thông tin Quản lý Ngân sách và Kho bạc đóng vai trò quan trọng [6]. Năng lực yếu kém có thể dẫn đến sai sót trong lập kế hoạch hoặc thực hiện ngân sách.

Kiểm toán Nhà nước và các cơ quan giám sát độc lập đóng vai trò quan trọng trong việc phát hiện và ngăn chặn lãng phí, tham nhũng. Báo cáo kiểm toán định kỳ giúp cải thiện trách nhiệm giải trình của các cơ quan quản lý [7].

2.5. Thách thức trong quản lý ngân sách Nhà nước

Thất thoát và lãng phí tại các dự án đầu tư công chậm tiến độ hoặc không đạt chất lượng gây lãng phí nguồn lực.

Thiếu minh bạch ở một số địa phương chưa công khai đầy đủ thông tin ngân sách, làm giảm sự tham gia của người dân.

Năng lực hạn chế của một số trong đội ngũ cán bộ ở một số địa phương thiếu kỹ năng quản lý tài chính hiện đại.

Áp lực chi tiêu, nhu cầu chi cho an sinh xã hội và cơ sở hạ tầng ngày càng tăng, trong khi nguồn thu hạn chế.

3. Thực trạng quản lý ngân sách Nhà nước tại Ủy ban nhân dân xã Bình Quới, huyện Châu Thành giai đoạn 2022-2024

Xã Bình Quới, huyện Châu Thành là một địa phương thuộc vùng sản xuất nông nghiệp trọng điểm, đặc biệt với cây thanh long ứng dụng công nghệ cao. NSNN được quản lý bởi Ủy ban Nhân dân xã Bình Quới tập trung vào các hoạt động thu, chi ngân sách để phục vụ phát triển kinh tế, xã hội, xây dựng nông thôn mới và cải thiện đời sống người dân. Trong giai đoạn 2022-2024, công tác quản lý NSNN tại xã đã đạt được nhiều kết quả tích cực nhưng vẫn còn một số hạn chế cần khắc phục.

3.1. Tình hình lập dự toán thu ngân sách

Hoạt động lập dự toán thu ngân sách hàng năm của Ủy ban nhân dân xã Bình Quới được thực hiện theo quy trình phối hợp giữa cán bộ tài

chính xã và cơ quan Thuế. Việc phối hợp này là đúng theo quy định về phân công, trách nhiệm giữa các đơn vị liên quan trong lập dự toán thu ngân sách, đảm bảo tính chính xác, đầy đủ số liệu. Ủy ban nhân dân xã căn cứ kế hoạch phát triển kinh tế, xã hội, quyết định giao dự toán thu của Ủy ban nhân dân huyện. Đây là căn cứ quan trọng để Ủy ban nhân dân xã xây dựng dự toán phù hợp với mục tiêu phát triển và nguồn lực thực tế.

Sau khi hoàn chỉnh dự toán, trình Hội đồng nhân dân xã quyết định, báo cáo Ủy ban nhân dân huyện, phòng Tài chính huyện và công khai. Quy trình này bảo đảm tính minh bạch, đúng thẩm quyền và có sự giám sát của Hội đồng nhân dân xã cũng như sự công khai với nhân dân. Lập dự toán theo biểu mẫu, chi tiết thu theo thành phần kinh tế, lĩnh vực thu, sắc thuế tuân thủ quy định về kỹ thuật lập dự toán ngân sách, đảm bảo tổng hợp chính xác, đầy đủ các nguồn thu.

3.2. Tình hình chấp hành dự toán

Chấp hành dự toán NSNN là yếu tố quan trọng trong việc đánh giá hiệu quả quản lý tài chính công. Việc thực hiện đúng dự toán giúp đảm bảo thu đúng, chi hợp lý và đạt được các mục tiêu phát triển kinh tế, xã hội đã đề ra.

Thực tế cho thấy, tình hình chấp hành dự toán ngân sách đôi khi gặp phải một số vấn đề như không đạt chỉ tiêu thu ngân sách do yếu tố khách quan hoặc công tác thu thuế chưa hiệu quả hoặc chi tiêu vượt quá dự toán gây thất thoát và lãng phí. Một số dự án đầu tư công có thể không hoàn thành đúng tiến độ, ảnh hưởng đến việc sử dụng nguồn lực tài chính. Để nâng cao hiệu quả chấp hành dự toán, cần có sự giám sát chặt chẽ và kiểm tra thường xuyên nhằm đảm bảo tính minh bạch và hiệu quả trong việc sử dụng NSNN.

3.3. Tình hình quyết toán thu ngân sách xã

Cuối năm tài chính, cán bộ tài chính xã khóa sổ và lập báo cáo quyết toán thu ngân sách, sau đó gửi Phòng Tài chính – Kế hoạch huyện để

thẩm tra. Sau khi nhận kết quả thẩm tra, báo cáo tài chính được trình Ủy ban nhân dân xã phê duyệt rồi gửi Hội đồng nhân dân xã để xem xét và phê chuẩn.

Quá trình quyết toán được thực hiện công khai, minh bạch, góp phần nâng cao trách nhiệm giải trình và sự tin tưởng trong cộng đồng. Công tác quyết toán thu ngân sách tại xã thời gian qua được thực hiện hiệu quả nhờ sự chỉ đạo sát sao từ các cơ quan cấp trên, đảm bảo quy trình quản lý chính xác và minh bạch.

3.4. Tình hình thực hiện dự toán thu chi ngân sách xã

Tổng dự toán thu ngân sách xã có xu hướng tăng nhẹ từ 809 triệu đồng năm 2022 lên 1.314 triệu đồng năm 2023 (tăng 62,42%) và tiếp tục tăng lên 1.350 triệu đồng vào năm 2024 (tăng 2,74% so với năm trước). Tuy nhiên, giá trị thực hiện lại không ổn định. Năm 2023, thu thực hiện đạt 4.361 triệu đồng, tăng 699 triệu đồng (19,09%) so với năm 2022. Nhưng đến năm 2024, con số này giảm xuống còn 3.759 triệu đồng, tức giảm 602 triệu đồng (13,81%) so với năm 2023. Điều này cho thấy trong năm 2024, xã Bình Quới gặp khó khăn trong công tác thu ngân sách.

Tỷ lệ thực hiện/dự toán cũng có xu hướng giảm mạnh: từ mức rất cao 352,78% năm 2022, giảm xuống 231,89% năm 2023 và chỉ còn 178,44% vào năm 2024. Mặc dù vẫn vượt chỉ tiêu, nhưng hiệu suất thu đang giảm dần qua từng năm. Điều này phản ánh khả năng lập dự toán chưa sát với thực tế, hoặc hoạt động thu ngân sách đang có dấu hiệu chững lại.

Từ phân tích trên, có thể kết luận rằng mặc dù xã Bình Quới vẫn đảm bảo vượt thu ngân sách, nhưng hiệu quả và tốc độ tăng trưởng thu đang có xu hướng giảm, đòi hỏi địa phương cần có giải pháp phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả dự báo, lập kế hoạch và tổ chức thu ngân sách trong thời gian tới.

Bảng 1. Thực hiện dự toán chi ngân sách xã giai đoạn 2022-2024

Năm	Dự toán (triệu đồng)	Thực hiện (triệu đồng)	Mức tăng (+), giảm (-) thực hiện so với dự toán (triệu đồng)	Tốc độ tăng (+), giảm (-) thực hiện so với dự toán (%)
2022	4.900	8.423	3.523	71,90
2023	5.539	8.753	3.214	58,03
2024	5.826	8.787	2.961	50,82

(Nguồn: Thống kê tại Ủy ban nhân dân xã Bình Quới)

Bảng 1 cho thấy các chỉ số chi ngân sách của xã Bình Quới trong 3 năm (2022-2024) như sau:

Dự toán chi ngân sách tăng dần từ 4.900

(triệu đồng) năm 2022 lên 5.826 (triệu đồng) năm 2024. Thực hiện chi ngân sách luôn vượt dự toán, dao động từ 8.423 (triệu đồng) năm 2022 đến 8.787 (triệu đồng) năm 2024. Mức tăng tuyệt đối

giảm dần từ 3.523 (triệu đồng) năm 2022 xuống 2.961 (triệu đồng) năm 2024.

Dự toán chi ngân sách tăng đều qua các năm, từ 4.900 (triệu đồng) năm 2022 lên 5.539 (triệu đồng) năm 2023 tăng 12,63% và 5.826 (triệu đồng) năm 2024, tăng 5,18% so với 2023. Điều này phản ánh xu hướng tăng nhu cầu chi tiêu để đáp ứng các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội, như xây dựng cơ sở hạ tầng, hỗ trợ sản xuất nông nghiệp công nghệ cao và an sinh xã hội tại xã Bình Quới.

Thực hiện chi ngân sách luôn vượt xa dự toán, với các giá trị lần lượt là 8.423 triệu đồng (2022), 8.753 (triệu đồng) năm 2023 và 8.787 (triệu đồng) năm 2024. Điều này cho thấy nhu cầu chi thực tế cao hơn kế hoạch, có thể do các khoản chi phát sinh ngoài dự toán, như đầu tư cơ sở hạ tầng hoặc hỗ trợ sản xuất nông nghiệp.

Mức tăng tuyệt đối (thực hiện trừ dự toán)

giảm dần qua năm 2022 là 3.523 (triệu đồng); Năm 2023 là 3.214 (triệu đồng) giảm 8,77% so với 2022); năm 2024 là 2.961 (triệu đồng) giảm 7,87% so với 2023. Xu hướng giảm mức tăng tuyệt đối cho thấy khoảng cách giữa thực hiện và dự toán thu hẹp dần. Điều này có thể phản ánh sự cải thiện trong lập dự toán, giúp dự báo sát hơn với nhu cầu thực tế, hoặc do kiểm soát chi tiêu chặt chẽ hơn trong các năm sau.

Tốc độ tăng thực hiện so với dự toán giảm đáng kể năm 2022 là 71,90%; năm 2023 là 58,03% giảm 13,87% so với 2022; năm 2024 là 50,82% giảm 7,21% so với 2023. Sự giảm dần tốc độ tăng cho thấy việc quản lý chi ngân sách được kiểm soát chặt chẽ hơn, giảm mức độ vượt chi so với kế hoạch. Tuy nhiên, tỷ lệ vượt chi vẫn ở mức cao trên 50%, cho thấy các nhu cầu chi ngoài dự toán vẫn đáng kể, có thể liên quan đến các chương trình nông thôn mới hoặc đầu tư phát triển.

Bảng 2. So sánh dự toán chi ngân sách xã

Năm Chỉ tiêu	2022	2023	2024	So sánh chỉ tiêu 2022 và 2023		So sánh chỉ tiêu 2023 và 2024	
				Tăng, giảm (triệu đồng)	Tỷ lệ (%)	Tăng, giảm (triệu đồng)	Tỷ lệ (%)
Dự toán (triệu đồng)	809	1.314	1.350	505	62,42	36	2,74
Thực hiện (triệu đồng)	3.662	4.361	3.759	699	19,09	-602	-13,81
Thực hiện dự toán (triệu đồng)	2.854	3.047	2.409				
Thực hiện/dự toán (%)	352,78	231,89	178,44				

(Nguồn: Thống kê tại Ủy ban nhân dân xã Bình Quới)

Dự toán thu ngân sách tăng qua các năm, từ 809 (triệu đồng) năm 2022 lên 1.314 (triệu đồng) năm 2023 và 1.350 (triệu đồng) năm 2024. Năm 2023 so với 2022 tăng 505 (triệu đồng), tương ứng tốc độ tăng 62,42%. Điều này cho thấy Ủy ban nhân dân xã Bình Quới đã đặt mục tiêu tham vọng hơn trong bối cảnh phát triển kinh tế, đặc biệt với sản xuất thanh long công nghệ cao và các hoạt động kinh tế nông thôn.

Năm 2024 so với 2023 tăng 36 (triệu đồng), tương ứng tốc độ tăng 2,74%. Mức tăng chậm lại đáng kể, có thể do dự toán đã được điều chỉnh sát với thực tế hoặc do dự báo nguồn thu ổn định hơn. Sự gia tăng dự toán phản ánh nhu cầu tài chính ngày càng cao để đáp ứng các chương trình phát triển nông thôn mới kiểu mẫu và các hoạt động an sinh xã hội. Tuy nhiên, tốc độ tăng chậm lại vào năm 2024 cho thấy sự thận trọng trong lập kế hoạch, có thể do biến động thị trường nông sản đặc biệt là thanh long ảnh hưởng đến nguồn thu dự kiến.

Thực hiện thu ngân sách có sự biến động không đồng đều năm 2022 thực hiện thu đạt 3.662 (triệu đồng), năm 2023 tăng lên 4.361 (triệu đồng), cao nhất với mức tăng tuyệt đối 699 (triệu đồng), tốc độ tăng 19,09% so với 2022. Điều này có thể liên quan đến sự phục hồi kinh tế sau đại dịch và sự phát triển của các mô hình sản xuất nông nghiệp công nghệ cao tại xã Bình Quới. Năm 2024 giảm còn 3.759 (triệu đồng), giảm 602 (triệu đồng) tốc độ giảm 13,81% so với 2023. sự sụt giảm này có thể do biến động giá thanh long trên thị trường xuất khẩu hoặc khó khăn trong thu thuế từ các hộ kinh doanh nhỏ lẻ.

Thực hiện thu ngân sách đạt kết quả tích cực trong năm 2023, nhưng sự sụt giảm vào năm 2024 cho thấy những thách thức trong việc duy trì nguồn thu ổn định, đặc biệt khi phụ thuộc lớn vào lĩnh vực nông nghiệp. Mức vượt dự toán năm 2022 thực hiện vượt dự toán 2.854 (triệu đồng), tương ứng 352,78%. Đây là mức vượt cao nhất, cho thấy dự toán được lập quá thấp so với thực tế,

có thể do đánh giá chưa chính xác nguồn thu từ sản xuất nông nghiệp và các hoạt động kinh tế khác. Năm 2023 thực hiện vượt dự toán 3.047 (triệu đồng), tương ứng 231,89%.

Mặc dù vẫn vượt cao, tỷ lệ này giảm so với 2022, cho thấy dự toán sát hơn với thực tế. Năm 2024 thực hiện vượt dự toán 2.409 (triệu đồng), tương ứng 178,44%. Mức vượt tiếp tục giảm, phản ánh sự cải thiện trong lập dự toán, nhưng vẫn cho thấy khoảng cách lớn giữa kế hoạch và thực tế.

Tỷ lệ thực hiện/dự toán giảm dần qua các năm từ 352,78% xuống 178,44% cho thấy Ủy ban nhân dân xã Bình Quới đã cải thiện khả năng lập dự toán, dự báo nguồn thu sát hơn với thực tế. Tuy nhiên, mức vượt chỉ vẫn cao gần 180% vào năm 2024, cho thấy cần tiếp tục hoàn thiện quy trình lập kế hoạch để giảm thiểu chênh lệch.

3.5. Một số kết quả đạt được

Dự toán thu ngân sách tăng đều qua các năm, đặc biệt tăng mạnh vào năm 2023 62,42%, cho thấy sự tự tin trong huy động nguồn lực tài chính để đáp ứng các mục tiêu phát triển, như xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu.

Thực hiện thu ngân sách luôn vượt xa dự toán, đặc biệt năm 2022 là 352,78% và 2023 là 231,89% cho thấy khả năng huy động nguồn thu hiệu quả, đặc biệt từ các hoạt động sản xuất nông nghiệp công nghệ cao.

Tỷ lệ thực hiện/dự toán giảm dần từ 352,78% năm 2022 giảm xuống 178,44% năm 2024 cho thấy sự cải thiện trong việc dự báo nguồn thu, giúp kế hoạch sát hơn với thực tế.

3.6. Một số hạn chế

Dự toán chưa chính xác mặc dù có cải thiện, mức vượt dự toán vẫn rất cao 178,44% vào năm 2024 cho thấy công tác lập dự toán chưa phản ánh đúng tiềm năng thu ngân sách, đặc biệt từ các nguồn như thuế đất nông nghiệp và phí, lệ phí địa phương.

Sụt giảm nguồn thu năm 2024 khi thực hiện thu giảm 13,81% so với 2023, có thể do biến động giá nông sản đặc biệt là thanh long hoặc hạn chế trong quản lý thu từ các hộ kinh doanh nhỏ lẻ.

Nguồn thu ngân sách của xã Bình Quới phụ thuộc lớn vào sản xuất nông nghiệp, đặc biệt là thanh long khiến ngân sách dễ bị ảnh hưởng bởi biến động trên thị trường.

4. Một số giải pháp

4.1. Cải thiện chất lượng lập dự toán ngân sách

Tăng cường phân tích dữ liệu kinh tế địa phương, đặc biệt là biến động giá nông sản như thanh long và tiềm năng thu từ các hộ kinh doanh nhỏ lẻ, để lập dự toán sát với thực tế, giảm mức vượt chỉ 50,82% và vượt thu 178,44% năm 2024 giúp dự báo chính xác hơn, giảm áp lực cân đối ngân sách và tối ưu hóa phân bổ nguồn lực.

Dự toán chính xác hơn giúp phân bổ ngân sách hợp lý cho các lĩnh vực như cơ sở hạ tầng, an sinh xã hội và sản xuất nông nghiệp công nghệ cao, từ đó nâng cao hiệu quả sử dụng vốn.

4.2. Đa dạng hóa nguồn thu ngân sách

Phát triển các nguồn thu ngoài nông nghiệp, như thuế từ dịch vụ, thương mại, hoặc hỗ trợ các hoạt động kinh doanh nhỏ lẻ để giảm phụ thuộc vào thị trường nông sản có biến động giá như thanh long, từ đó giảm ảnh hưởng đến thu ngân sách năm 2024 đảm bảo nguồn thu ổn định, giảm rủi ro từ biến động thị trường.

Tạo thêm nguồn thu từ các lĩnh vực phi nông nghiệp giúp đảm bảo ngân sách ổn định, giảm rủi ro từ biến động thị trường xuất khẩu nông sản. Nguồn thu đa dạng cung cấp thêm tài chính cho các chương trình phát triển nông thôn mới kiểu mẫu, cải thiện cơ sở hạ tầng và an sinh xã hội.

4.3. Ứng dụng công nghệ số trong quản lý ngân sách

Đẩy mạnh công khai thông tin ngân sách qua cổng thông tin điện tử và các buổi họp dân, khuyến khích cộng đồng tham gia giám sát để đảm bảo sử dụng ngân sách đúng mục đích. Sử dụng các hệ thống như TABMIS giúp giảm sai sót trong lập kế hoạch, theo dõi và báo cáo tài chính.

4.4. Nâng cao năng lực cán bộ

Tổ chức các khóa đào tạo về quản lý tài chính công và ứng dụng công nghệ cho cán bộ xã, nhằm cải thiện năng lực lập kế hoạch và kiểm soát ngân sách.

Nâng cao kỹ năng giúp cán bộ xử lý các nhiệm vụ tài chính phức tạp như dự báo nguồn thu từ sản xuất nông nghiệp hoặc quản lý các dự án đầu tư công. Đội ngũ cán bộ có năng lực mạnh hơn sẽ đóng góp vào việc thực hiện hiệu quả các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, đặc biệt trong bối cảnh xã Bình Quới đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu.

4.5. Đẩy nhanh tiến độ giải ngân đầu tư công

Tăng cường phối hợp với các đơn vị liên quan để đẩy nhanh giải phóng mặt bằng và triển khai các dự án cơ sở hạ tầng, khắc phục tình trạng chậm tiến độ.

Giải ngân nhanh chóng giúp nguồn vốn được sử dụng hiệu quả, hỗ trợ phát triển sản xuất nông nghiệp công nghệ cao và cải thiện đời sống người dân. Các dự án cơ sở hạ tầng hoàn thành kịp thời như: Đường giao thông, hệ thống thủy lợi tạo điều kiện thuận lợi cho sản xuất nông nghiệp và nâng cao chất lượng cuộc sống.

5. Kết luận

Trong giai đoạn 2022-2024, Ủy ban nhân dân xã Bình Quới, huyện Châu Thành đã đạt được nhiều thành tựu trong quản lý ngân sách Nhà nước, góp phần quan trọng vào việc đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu và nâng cao chất lượng cuộc sống người dân. Công tác thu ngân sách luôn vượt dự toán, thể hiện khả năng huy động nguồn lực hiệu quả, đặc biệt từ sản xuất nông nghiệp công nghệ cao như thanh long.

Chi ngân sách được phân bổ hợp lý cho cơ sở hạ tầng, an sinh xã hội và các chương trình mục tiêu quốc gia, với sự cải thiện trong lập kế hoạch tài chính qua từng năm. Việc công khai thông tin ngân sách đã tăng cường tính minh bạch và sự đồng thuận từ cộng đồng. Tuy nhiên, vẫn tồn tại một số hạn chế như dự toán chưa sát thực tế, phụ thuộc lớn vào thị trường nông sản dễ biến động, năng lực ứng dụng công nghệ số còn yếu và tiến độ giải ngân đầu tư công chậm.

Để khắc phục, Ủy ban nhân dân xã cần cải thiện lập dự toán, đa dạng hóa nguồn thu, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ, nâng cao năng lực cán bộ và tăng cường giám sát cộng đồng. Những giải pháp này sẽ giúp tối ưu hóa quản lý ngân sách, tạo nền tảng cho sự phát triển bền vững trong tương lai.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Tài chính, *Luật Ngân sách Nhà nước Số 83/2015/QH13*, 2015. [Online]. Truy cập tại: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/tai-chinh-nha-nuoc/Luat-ngan-sach-nha-nuoc-2015-281029.aspx>.
- [2] N. V. Phụng, “Ngân sách Nhà nước và vai trò trong điều tiết kinh tế vĩ mô,” *Tạp chí Kinh tế và Phát triển*, tập 25, số 3, tr. 10-15, 2019.

- [3] PEFA Secretariat, *PEFA Framework for Assessing Public Financial Management*, World Bank, Washington, DC, USA, 2016.
- [4] International Budget Partnership, *Open Budget Index 2021*, Washington, DC, USA, 2021. [Online]. Available: <https://www.internationalbudget.org/open-budget-survey/open-budget-index>.
- [5] Bộ Tài chính, *Báo cáo đánh giá hệ thống TABMIS*, 2022.
- [6] Kiểm toán Nhà nước, *Báo cáo tổng hợp kiểm toán năm 2022*, 2023.
- [7] Báo và Phát thanh Truyền hình Long An, “Châu Thành đánh giá tình hình thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội quý I,” 2025. [Online]. Truy cập tại: <https://la34.com.vn>.